Advies Natuurwaarden Geldersedijk 95 te Hattem

gemeente Hattem

BügelHajema

Plek voor ideeën

Advies Natuurwaarden Geldersedijk 95 te Hattem

Inhoud

Rapport en bijlagen

7 april 2011
Projectnummer 104.11.00.00.00

Ideeën voor een plek

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	5
2	**Plangebied en voorgenomen plannen**	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	9
3	**Gebiedsbescherming en effectbepaling**	13
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	13
3.2	Streekplan - Ecologische Hoofdstructuur	14
3.3	Streekplan - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur	15
4	**Soortenbescherming en effectbepaling**	17
4.1	Vaatplanten	17
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	18
4.3	Zoogdieren - overige	19
4.4	Vogels	20
4.5	Amfibieën	21
4.6	Reptielen	22
4.7	Vissen	23
4.8	Dagvlinders	23
4.9	Libellen	23
4.10	Overige ongewervelden	23
5	**Conclusie en consequenties**	25
5.1	Beschermde gebieden	25
5.2	Beschermde soorten	25
5.3	Uitvoerbaarheid	26
6	**Bronnen**	27
6.1	Veldbezoek	27
6.2	Media	27
6.3	Literatuur	27

Bijlagen

1 Inleiding

AANLEIDING

Er bestaan plannen voor nieuwbouw van enkele woningen aan de Geldersedijk te Hattem in de gemeente Hattem. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

DOEL VAN HET ADVIES

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Nota Ruimte, de Provinciale Ruimtelijke Verordening en het streekplan 2005. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

PLANGEBIED

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in onderstaand figuur (figuur 1).

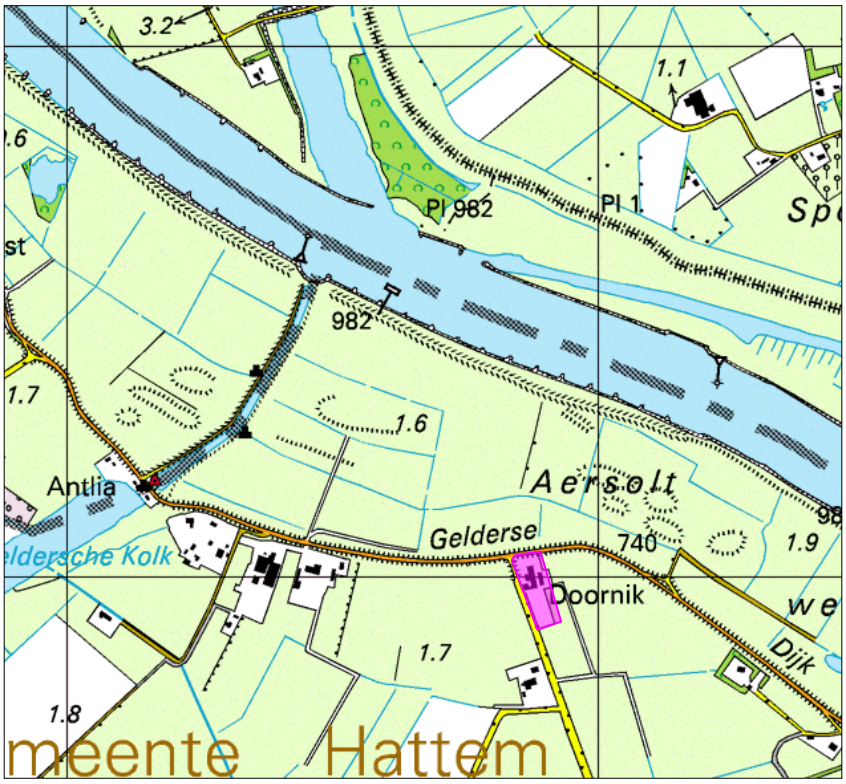

503

502

198

199

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (roze) (bron ondergrond: Mijn Kadaster)

OPZET VAN HET RAPPORT

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

INFORMATIE

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

BEOORDELING

Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Het is mogelijk dat het onderzoek aantoont dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Waar nodig wordt aandacht geschonken aan eventuele mitigerende en compenserende maatregelen.

BEVINDINGEN

BEVINDINGEN

Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

2 Plangebied en voorgenomen plannen

2.1 Ligging

Het plangebied ligt in het buitengebied van Hattem ten zuidwesten van Zwolle, in het kilometerhok[1] 198-501 en 198-502 en in uurhok[1] 21-54. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en het kilometerhok. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Geldersedijk en aan de overige zijden aan agrarisch gebied. Ten westen van het perceel ligt de Ierstweg. Vanaf de Ierstweg loopt achterlangs het erf een koepad.

2.2 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een boerderij met dubbele schuur, drie bijgebouwen en twee hooimijten. Het erf tussen de bebouwing is geheel verhard. Aan de voorzijde van de boerderij ligt een goed onderhouden tuin. Langs de westzijde van het plangebied ligt de Ierstweg met laanbeplanting. Ten oosten van de boerderij ligt een oude mestvaalt, achter de boerderij liggen kuilplaten. Het terrein eromheen is verruigd. De boerderij is al een aantal jaren niet meer in bedrijf, maar wordt nog wel bewoond. Rondom het erf liggen (deels nieuw gegraven) greppels. Deze stonden alle droog ten tijde van het veldbezoek. Op de akkers rondom het plangebied werd maïs verbouwd.

[1] Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

Plangebied vanuit het oosten

Voorzijde woonhuis

Schuur oostzijde

Schuur zuidwestzijde

Achterzijde dubbele schuur

Oude mestvaalt

Te slopen hooimijt

Binnenzijde dubbele schuur

Populieren langs Ierstweg

2.3

Voorgenomen plannen

Het plan is om een deel van de dubbele schuur en bijgebouwen te slopen (zie figuur 2). Daarnaast zal nieuwbouw worden gerealiseerd aan de west- en oostzijde van het erf. Het betreft drie woningen in twee volumes (zie figuur 3). De laanbeplanting langs de Ierstweg blijft intact. Aan de voorzijde van de hoofdwoning zal ten behoeve van het zicht op de dijk een deel van de beplanting worden verwijderd, daarnaast zal ten oosten van de hoofdwoning een grote boom worden geplant. Mogelijk worden langs de greppel ten oosten van het plangebied knotwilgen geplant.

Figuur 2. Bestaande situatie met in rood de te slopen bebouwing, in blauw de te handhaven bebouwing en in oranje een eventueel te verplaatsen en anders te slopen stal. De onderbroken lijn geeft de nieuw gegraven greppel aan die tijdens de opname van de luchtfoto nog niet aanwezig was.

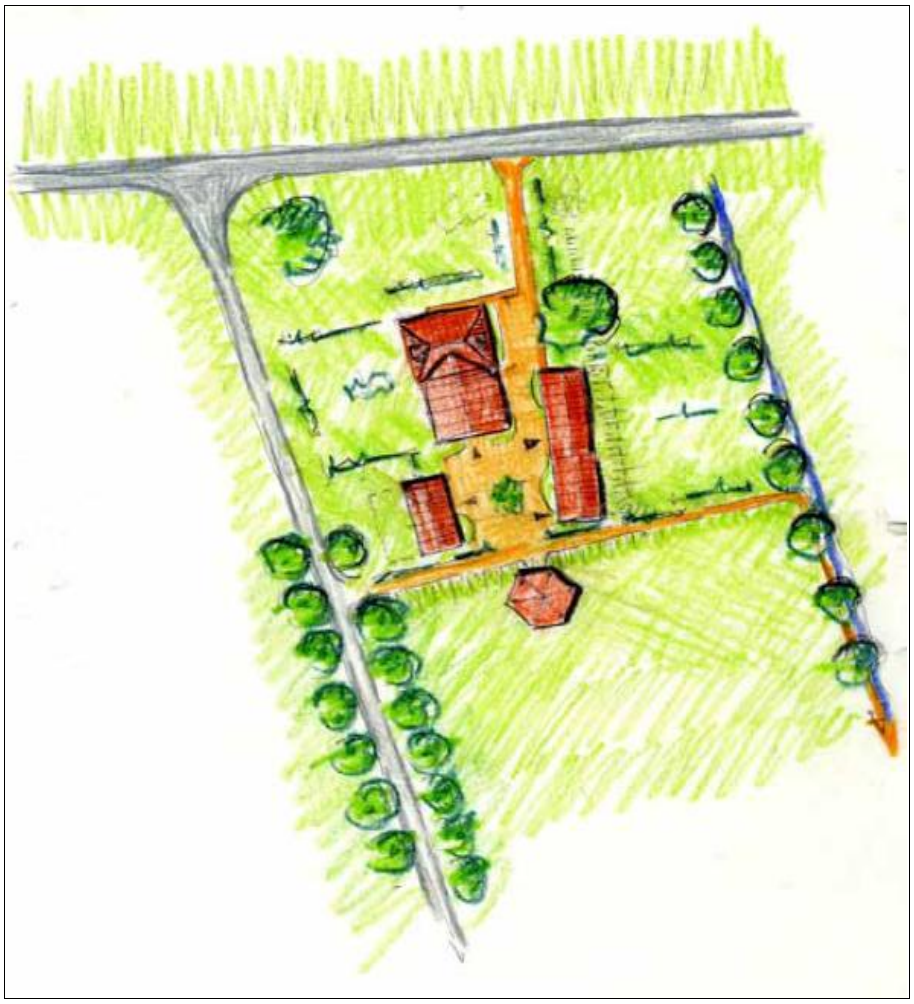

Figuur 3. Inrichtingsschets nieuwe situatie

3 Gebiedsbescherming en effectbepaling

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte uitgewerkt in het Streekplan Gelderland 2005 (zie bijlage 1).

3.1 Natuurbeschermingswet 1998

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van, maar ligt nabij een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 4. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Uiterwaarden IJssel op enkele tientallen meters van het plangebied, aan de andere kant van de Geldersedijk. Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met dit beschermde gebied.

EFFECTEN

Om een inschatting te maken van de verstorende werking van de ontwikkelingen in het plangebied op het Natura 2000-gebied Uiterwaarden IJssel is de effectenindicator van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie geraadpleegd. Hiervoor is de selectie uitgevoerd op het gebied 'Uiterwaarden IJssel', met als activiteit woningbouw. Van de verstoringfactoren die uit de effectenindicator naar voren komen, zijn voor dit plangebied enkel de factoren geluid en trilling aan de orde, en dan alleen in de bouwfase. Geen van de soorten uit de instandhoudingdoelen zijn gevoelig voor trilling. Voor geluid zijn alleen grutto, tureluur en wulp gevoelig. Het betreft hier echter een relatief kleine ingreep en bovendien dempt de dijk tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied een deel van het geluid. Het is niet te verwachten dat in de bouwfase sprake zal zijn van een significant negatief effect op soorten uit de instandhoudingdoelstelling. De verstoring door geluid kan bovendien worden verkleind door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
Na realisatie van de plannen zal het plangebied geen wezenlijk andere functie bekleden en zal het geen andere verstoringbron zijn dan in de huidige situatie.

Figuur 4. Ligging beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (geel) nabij plangebied (roze asterisk) (Bron: ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie kaartenmachine)

CONCLUSIE

Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. Het is echter aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, om deze visie te bevestigen.

3.2 Streekplan - Ecologische Hoofdstructuur

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van maar ligt wel op korte afstand van de Ecologische Hoofdstructuur (zie ook figuur 3). Het betreft het Natura 2000-gebied de Uiterwaarden IJssel dat is gelegen direct ten noorden van de Geldersedijk. Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met dit beschermde gebied.

Figuur 3. Beschermde gebieden in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (groen) en weidevogelgebied (rood) nabij plangebied (roze asterisk). (Bron: Streekplan 2005)

EFFECTEN

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

De activiteit is op het punt van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met het Streekplan 2005. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, om deze visie te bevestigen. CONCLUSIE

3.3 Streekplan - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Naast EHS-gebieden zijn in de provincie Gelderland weidevogel- en ganzengebieden aangewezen. Het dichtstbijzijnde weidevogel- en ganzengebied ligt op een afstand van ongeveer 1,5 km ten zuidwesten van het plangebied. INVENTARISATIE

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van weidevogel- en ganzengebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op weidevogel- en ganzengebieden gebieden te verwachten. EFFECTEN

Aangewezen weidevogel- en ganzenfoerageergebieden liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze gebieden. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het Streekplan 2005. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, om deze visie te bevestigen. CONCLUSIE

4 Soortenbescherming en effectbepaling

WET- EN REGELGEVING

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

BESCHERMINGSREGIME

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime (valt zowel onder het middelzware als het strenge beschermingsregime).

BRONNEN

Geraadpleegde databanken (opgave van Het Natuurloket (1), zie bijlage 2), verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

VELDBEZOEK

Het plangebied is half maart 2011 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1). Hoewel het veldbezoek niet in een zeer gunstig seizoen is uitgevoerd kan, gezien de aard van het plangebied en op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1 Vaatplanten

INVENTARISATIE

Het perceel is, behalve de tuin aan de voorzijde, verruigd. Tussen het gras staan soorten als smalle weegbree, hondsdraf, veldzuring, grote brandnetel en speenkruid. Dit duidt op voedselrijke omstandigheden. Op verschillende plekken staat opslag van es. Langs de Ierstweg staan populieren. In de tuin staan

enkele fruitbomen, een grote paardenkastanje en leilindes. In de tuin staan daarnaast typische tuinplanten als sneeuwklokje, forsythia, hulst, rozenstruiken en vlinderstruik.
Uit de geraadpleegde bronnen (1) komt naar voren dat in het kilometerhok 198-502 een middelzwaar of zwaar beschermde soort voorkomt. Deze is in het plangebied gezien de terreinomstandigheden en waargenomen soorten niet te verwachten. Het is waarschijnlijker dat beschermde soorten zijn waargenomen in de uiterwaarden, ten noorden van het plangebied.

EFFECTEN

De ontwikkelingen hebben geen effect op beschermde soorten of soorten van de Rode Lijst.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vaatplanten verwacht.

4.2
Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE

Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen niet worden uitgesloten. De openingen onder golfplaten en gevelpannen van de schuren zijn voldoende ruim om toegang te hebben tot achterliggende tussenruimtes. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis en meervleermuis. Deze soorten zijn ook uit het betreffende uurhok bekend. Daarnaast zijn verblijfplaatsen van laatvlieger (Rode Lijst: kwetsbaar) niet uit te sluiten. De genoemde soorten zullen het plangebied tevens benutten als foerageergebied. Er zijn geen holtes waargenomen in de bomen in het plangebied. Boombewonende soorten als ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis (Rode Lijst: kwetsbaar) zullen derhalve enkel foeragerend voor kunnen komen in het plangebied. Foeragerende vleermuizen worden met name verwacht langs de laanbeplanting aan de Ierstweg en boven de tuin. Voor meervleermuis is de IJssel geschikt als foerageergebied en tevens als vliegroute.

EFFECTEN

Er gaat nauwelijks foerageergebied verloren, de verwachting is bovendien dat het plangebied door de aanleg van tuinen een hogere waarde krijgt als foerageergebied. Door de nieuwbouw van woningen en de aanplant van bomen kunnen daarnaast (op den duur) verblijfplaatsen voor vleermuizen ontstaan. Er zijn geen verstorende effecten te verwachten op de IJssel als foerageergebied en vliegroute. Als gevolg van de sloop van de schuren kunnen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger verloren gaan. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de voorkomende soorten ontstaan, maar een onvoldoende beeld van

de gebruiksfuncties. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Als gevolg van de sloop van de schuren kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden vernietigd en verstoord (artikel 11). Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). Aanvullend onderzoek is nodig om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten, dan wel aan te tonen. Overeenkomstig het vleermuizen protocol[2] dient het plangebied in de periode april tot oktober enkele malen te worden onderzocht op het gebruik door vleermuizen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen dan moet worden onderzocht of mitigerende maatregelen te treffen zijn die het overtreden van de Flora- en faunawet voorkomen.

4.3
Zoogdieren - overige

INVENTARISATIE

De ruige, grazige delen van het plangebied vormen geschikt leefgebied voor soorten als rosse woelmuis, huisspitsmuis, veldmuis, gewone bosspitsmuis, bosmuis, haas en egel. Het plangebied kan daarnaast deel uitmaken van het territorium van hermelijn (Rode lijst: gevoelig), bunzing of wezel (Rode lijst: gevoelig). De hierboven genoemde soorten betreffen alle licht beschermde soorten. Andere licht beschermde soorten worden op basis van de biotoopeisen van deze soorten niet verwacht binnen het plangebied.

EFFECTEN

Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende soorten verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. De verwachting is dat het plangebied na inrichting een vergelijkbare waarde zal hebben voor zoogdieren.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

---

[2] GaN, NGB en Zoogdiervereniging, 2010 Vleermuisprotocol versie 5 maart 2010, Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, www.gegevensautoriteitnatuur.nl, Utrecht

ZORGPLICHT

Om invulling te geven aan de zorgplicht is het zeer wenselijk dat het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden zoveel mogelijk ongeschikt voor dieren wordt gemaakt. Dit kan onder meer worden bewerkstelligd door de vegetatie in het terrein enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden kort af te maaien. In de tussenliggende dagen zullen diersoorten zoals (spits)muizen het terrein verlaten, omdat er niet voldoende dekking aanwezig is.

4.4
Vogels

INVENTARISATIE

Het plangebied is door de aanwezigheid van bomen en struiken geschikt broedgebied voor vogels van tuin en park. In het plangebied zullen vogels als houtduif, merel en roodborst tot broeden komen. In de schuren zijn oude nesten van boerenzwaluw aangetroffen. Dit geldt niet voor de dubbele schuur van het woonhuis. Hier zijn wel uitwerpselen aangetroffen van huismussen.
Tijdens het veldbezoek zijn huismussen waargenomen in struiken en in de meest zuidwestelijk gelegen schuur in het plangebied. Het is mogelijk dat huismussen verblijfplaatsen hebben in ruimtes onder de daken van een aantal schuren. Het betreft de dubbele schuur, de schuur aan de westzijde en de schuur aan de oostzijde. In deze schuren is het dak aan de binnenzijde afgetimmerd waardoor mogelijk geschikte ruimte aanwezig zijn. In de schuur in het zuidwestelijk gedeelte van het plangebied nestelt vermoedelijk ook huismus. Verblijfplaatsen van huismus zijn jaarrond beschermd. Nesten van overige soorten met jaarrond beschermde nesten zijn in of in de directe omgeving van het plangebied niet waargenomen.

Uitwerpselen in dubbele schuur

Mogelijke nestplaats huismus

EFFECTEN

Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. De nieuwe situatie met tuinen is echter eveneens geschikt voor de meeste voorkomende broedvogels. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord. Ook kunnen door het slopen van de schuren verblijfplaatsen van huismussen verloren gaan.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd

exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat, behalve voor huismus, geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

Huismus

Het verstoren of verwijderen van nestplaatsen van huismus is in potentie een overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of huismus daadwerkelijk broedt in het plangebied en om hoeveel paartjes het gaat. Indien aanwezigheid wordt vastgesteld, moet worden onderzocht of de effecten van de plannen kunnen worden gemitigeerd. De beoordeling van een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is recent gewijzigd, waardoor geen ontheffing kan worden verkregen voor de voorgenomen plannen. Door middel van het nemen van mitigerende maatregelen moet worden voorkomen dat een verbodsovertreding plaatsvindt. Mitigerende maatregelen zijn bijvoorbeeld het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen in of nabij het plangebied en het uitvoeren van de sloop buiten voor huismussen kwetsbare periodes. Indien mitigatie mogelijk is, dan moeten de te nemen maatregelen in een ecologisch activiteitenplan worden beschreven.

4.5
Amfibieën

INVENTARISATIE

De sloten en greppels in het plangebied zijn niet jaarrond waterdragend. Het plangebied heeft daarmee geen functie als voortplantingslocatie. Wel is het mogelijk dat amfibieën in het plangebied overwinteren of zwervend voorkomen. Het gaat hierbij om soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander.
Uit de bronnen (7) komt naar voren dat in de wijde omgeving van het plangebied de streng beschermde rugstreeppad is waargenomen. In de huidige situatie zal rugstreeppad voornamelijk voorkomen in de uiterwaarden. Rugstreeppad is voor de voortplanting afhankelijk van ondiep water dat snel opwarmt zoals kleine tijdelijke plassen op bouwterreinen. Het is mogelijk dat dergelijk habitat ontstaat in het plangebied tijdens de werkzaamheden. Aangezien rugstreeppad grote afstanden kan afleggen, is het mogelijk dat rugstreeppad zich voor voortplanting vestigt in het plangebied tijdens de werkzaamheden. De voortplantingsperiode loopt globaal van april tot en met augustus.

EFFECTEN

In de toekomstige situatie heeft het plangebied een vergelijkbare waarde voor voorkomende soorten. Bij graafwerkzaamheden zullen terreindelen worden vergraven, waardoor (overwinterings)verblijfsplaatsen worden vernietigd en/of verstoord. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood.

RUGSTREEPPAD

Wanneer rugstreeppad zich tijdens de werkzaamheden vestigt in het plangebied kunnen door de ontwikkelingen voortplantingsverblijfplaatsen en/of exemplaren van rugstreeppad verloren gaan.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Het gaat hierbij om bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Rugstreeppad

Het vernietigen of verstoren van voortplantingverblijfplaatsen of exemplaren van rugstreeppad is in potentie een overtreding van de Flora- en faunawet. Wanneer wordt voorkomen dat plassen ontstaan of rugstreeppad zich kan vestigen in het plangebied, wordt overtreding van de Flora en fauna wet voorkomen. Met een amfibieënscherm kan in veel gevallen verhinderd worden dat de rugstreeppad het plangebied binnenkomt. Ook is het mogelijk om het ontstaan van tijdelijke plassen te voorkomen of deze te dempen voordat de soort kans ziet om hierin eieren af te zetten.

4.6
Reptielen

*INVENTARISATIE

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (7) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van reptielen bekend zijn. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op reptielen verwacht.

4.7
Vissen

Het plangebied beschikt niet over jaarrond waterdragende sloten. In het plangebied komen derhalve geen vissen voor. INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vissen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op vissen verwacht. EFFECTEN/CONCLUSIE

4.8
Dagvlinders

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor de kritische rode lijstsoorten en beschermde soorten. In tuinen in het plangebied zullen foeragerende algemene soorten als distelvlinder en atalanta voorkomen. INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep dagvlinders ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht. EFFECTEN/CONCLUSIE

4.9
Libellen

Het plangebied beschikt niet over oppervlaktewater en is daarmee niet van essentieel belang voor libellen. INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep libellen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht. EFFECTEN/CONCLUSIE

4.10
Overige ongewervelden

Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde overige ongewervelde soorten verwacht. INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten verwacht. EFFECTEN/CONCLUSIE

5 Conclusie en consequenties

5.1 Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het Streekplan 2005.

5.2 Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. Wanneer bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels (zie voorwaarden paragraaf 4.4) worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.
Voor de aanwezige licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat vleermuizen verblijven in het plangebied (zie paragraaf 4.2). Nader onderzoek is nodig om aanwezigheid vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit nader onderzoek bestaat uit verschillende avondbezoeken in de periode mei t/m oktober. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, zal onderzocht moeten worden of door het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding kan worden voorkomen.

Huismus

Het is mogelijk dat huismus broedt in het plangebied (zie paragraaf 4.4). Om vast te stellen of dit daadwerkelijk zo is en om hoeveel paartjes het gaat, is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek bestaat uit twee veldbezoeken in april-juni. Dit kan worden gecombineerd met het vleermuizenonderzoek. Indien verblijfplaatsen van huismussen worden aangetroffen zal moeten worden onderzocht of door het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding kan worden voorkomen.

Rugstreeppad
Wanneer wordt voorkomen dat plassen ontstaan of rugstreeppad zich kan vestigen in het plangebied, wordt overtreding van de Flora- en fauna wet voorkomen. Met een amfibieënscherm kan in veel gevallen worden verhinderd dat de rugstreeppad het plangebied binnenkomt. Ook is het mogelijk om het ontstaan van tijdelijke plassen te voorkomen of deze te dempen voordat de soort kans ziet om hierin eieren af te zetten.

5.3
Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden mogelijk een belemmering vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.
Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden te bevestigen.

Gezien de aangetroffen en te verwachten soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Dit betreft een ontheffing voor de Flora- en faunawet of een waarop de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is (onder andere een besluit voor de Wro). Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

Bronnen 6

6.1 Veldbezoek

VERKENNEND VELDBEZOEK

Het plangebied en omgeving is op 15 maart 2011 door de mevrouw drs. A.A. Schwab bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een onbewolkte dag met een maximumtemperatuur van 14°C en een matige oostenwind.

6.2 Media

1. www.natuurloket.nl. Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF);
2. www.telmee.nl. Invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden;

6.3 Literatuur

3. Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, Atlas van de Nederlandse zoogdieren (verspreidingsperiode 1970-1988), Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 1992.
4. Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen: Onderzoek naar verspreiding (periode 1986-1993) en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht 1997.
5. Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
6. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, De Nederlandse libellen (Odonata) (verspreidingsperiode <1950-1997) - Nederlandse fauna deel 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2002.
7. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2009 (verspreidingsperiode 2000-2008), RAVON 38, jaargang 12 (4): blz. 78-98.

8. Twisk, P., A. van Diepenbeek, J.P Bekker, Veldgids Europese zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist 2010.
9. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Opgave Het Natuurloket

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

ZORGPLICHT

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

VERBODEN

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

BESCHERMDE SOORTEN

Beschermd zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMINGSREGIMES

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

TABEL

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voorzover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 2

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie goedgekeurde gedragscode (zie het navolgende). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten

ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3

Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:

- er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn;
- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn;
- er wordt zorgvuldig gehandeld;
- er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.

ACTIVITEITENPLAN

Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie.

AFWIJZING

Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

BEOORDELING

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecoloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de voormalige minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

VERGUNNING

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie dit.

ORIËNTATIEFASE/VOORTOETS

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecoloog die gegevens beschreven.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de ecoloog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.

VERGUNNINGAANVRAAG

Wanneer geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuurmonument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.

ADC-CRITERIA

Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.

INSTANDHOUDINGS-DOELEN

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.

AANGEWEZEN

Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw &Innovatie (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.

BEHEERPLANNEN

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden conceptbeheerplannen beschikbaar.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990 en een vervolg heeft gekregen in de Nota Ruimte van 2006. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In het Streekplan, het Provinciaal Omgevingsplan en/of de Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMING

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecoloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de EHS het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecoloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.

Bijlage 2. Opgave van Het Natuurloket[1] (d.d. 02-03-2-11)

Km-hok 198-501	Vaatplanten	Zoogdieren	Vogels	Amfibieën	Reptielen	Vissen	Dagvlinders	Libellen	Overige ongewervelden
Rode lijstsoorten	6		30			1			
Licht beschermde soorten	1	3							
Middelzwaar en streng beschermde soorten						1			
Ffw vogels			116						
Hrl bijlage II									
Hrl bijlage IV									
Aantal soorten	148	3					4	1	
Volledigheid onderzoek	Goed	Slecht	Slecht/Goed	Niet	Niet	Slecht	Slecht	Slecht	Niet
Onderzoeks-periode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

Km-hok 198-502	Vaatplanten	Zoogdieren	Vogels	Amfibieën	Reptielen	Vissen	Dagvlinders	Libellen	Overige ongewervelden
Rode lijstsoorten	14		46	1				5	
Licht beschermde soorten	2	6		1					
Middelzwaar en streng beschermde soorten	1			1				1	
Ffw vogels			161						
Hrl bijlage II									

Hrl bijlage IV				1				1	
Aantal soorten	316	7	161	2			14	14	1
Volledigheid onderzoek	Goed	Slecht	Goed/ Goed	Slecht	Niet	Niet	Matig	Goed	Onbepaald
Onderzoeks-periode	1990-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010	2000-2010

Colofon

Opdrachtgever
De heer P. Franken

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs

Supervisie
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
104.11.00.00.00

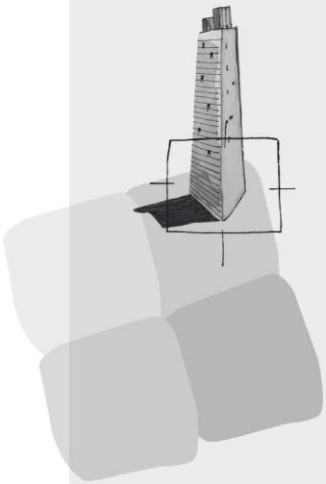

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort